

Obsah

1. ÚVOD	9
2. OKOLNOSTI A DOKUMENTACE NÁLEZU, DĚJINY BĀDÁNÍ	11
2.1. Okolnosti a místo nálezu	11
2.2. Dějiny bádání: kolínský hrob a česká archeologie	13
3. NÁLEZOVÉ OKOLNOSTI	21
3.1. Zdroje poznání	21
3.2. Dochované předměty	21
3.3. Pokus o rekonstrukci nálezových okolností	23
3.3.1. Vzhled hrobu a uložení těl	23
3.3.2. Rozmístění nálezů	24
4. POPISY NÁLEZŮ	25
4.1. Meč s garniturou řemení	25
4.1.1. Meč (inv. č. NM H1-55091)	25
4.1.2. Garnitura řemení meče (inv. č. NM H1-55087–55090)	26
4.1.2.1. Trojlisté kování (inv. č. H1-55087)	27
4.1.2.2. Oválné asymetrické kování delší (inv. č. H1-55088)	28
4.1.2.3. Oválné asymetrické kování kratší (inv. č. H1-55089)	28
4.1.2.4. Přezka (inv. č. H1-55090)	28
4.2. Sekera (inv. č. H1-55103)	28
4.3. Ostruhy s garniturami řemení (inv. č. H1-55092–55099)	29
4.3.1. Ostruha (inv. č. H1-55093)	29
4.3.2. Ostruha (inv. č. H1-55094)	31
4.3.3. Fragment kování (inv. č. H1-55092)	31
4.3.4. Nákončí (inv. č. H1-55095)	32
4.3.5. Nákončí (inv. č. H1-55096)	32
4.3.6. Průvlečka (inv. č. H1-55097)	32
4.3.7. Průvlečka (inv. č. H1-55098)	33
4.3.8. Přezka (inv. č. H1-55099)	33
4.4. Garnitura/garnitury drobného řemení (inv. č. H1-55100–55102)	35
4.4.1. Nákončí (inv. č. H1-55100)	35
4.4.2. Průvlečka (inv. č. H1-55101)	36
4.4.3. Průvlečka (inv. č. H1-55102)	36
4.5. Přívěsek s amuletem (inv. č. H1-55104)	36
4.6. Pár gombíků s filigránovou výzdobou (inv. č. H1-55107–55108)	37
4.6.1. Gombík (inv. č. H1-55107)	37
4.6.2. Gombík (inv. č. H1-55108)	38
4.7. Pár bikónických gombíků (inv. č. H1-55109–55110)	38
4.7.1. Gombík (inv. č. H1-55109)	38
4.7.2. Gombík (inv. č. H1-55110)	38
4.8. Tepaný gombík (inv. č. H1-55111–55112)	39
4.9. Pár bubínkových náušnic (inv. č. H1-55113–55126)	39
4.10. Kaptorga (inv. č. H1-55133)	40
4.11. Kovový korál s filigránovou výzdobou (inv. č. H1-55127)	41
4.12. Kovový korál s filigránovou výzdobou (inv. č. H1-55128)	41

4.13. Stříbrný korál s granulovanou výzdobou (inv. č. H1-55129)	42
4.14. Skleněné olivovité korálky (inv. č. H1-55130–55132)	42
4.14.1. Olivovitý korálek (inv. č. NM H1-55130).....	42
4.14.2. Olivovitý korálek (inv. č. NM H1-55131).....	42
4.14.3. Olivovitý korálek (inv. č. NM H1-55132).....	42
4.15. Kalich (inv. č. NM H1-55086)	43
4.16. Skleněná miska (inv. č. NM H1-55105).....	45
4.17. Skleněná číška (inv. č. NM H1-55106).....	46
4.18. Kovová mísa (inv. č. NM H1-55134).....	46
4.19. Sporné a nedochované části hrobové výbavy	46
4.19.1. Vědro (inv. č. H1-224714).....	46
4.19.2. Nůž (inv. č. H1-224715).....	47
4.19.3. Fragменты okraje skleněné nádoby/nádob	47
4.19.4. Nejasné doklady dalších skleněných nádob.....	47
4.19.5. Kulovitý korál.....	48
4.19.6. Nedochované součásti kovových garnitur a ozdob.....	48
5. MATERIÁLOVÉ ANALÝZY	49
5.1. Artefakty z drahých a barevných kovů z kolínského knížecího hrobu z pohledu rentgen-fluorescenční analýzy (<i>Marek Fikrlé – Jaroslav Frána – Jiří Košta</i>)	49
5.1.1. Metodika analýz.....	49
5.1.2. Výsledky RFA analýz jednotlivých předmětů z kolínského hrobu.....	49
5.1.3. Shrnutí poznatků o prvkovém složení předmětů z kolínského knížecího hrobu	55
5.2. Archeometalurgické vyhodnocení železných předmětů (<i>Jiří Hošek</i>).....	57
5.2.1. Meč (H1-55091).....	57
5.2.2. Sekera (H1-55103).....	60
5.2.3. Nůž (H1-224715).....	62
5.3. Mikroanalýza skleněných předmětů (<i>Václav Hulínský – Jiří Košta</i>)	62
5.3.1. Metodika analýz a odběru vzorků	62
5.3.2. Chemické složení skla nádob a jeho interpretace.....	63
5.3.3. Chemické složení korálek a jeho interpretace.....	63
6. VYHODNOCENÍ HROBOVÉHO INVENTÁŘE	64
6.1. Výzbroj a výstroj	64
6.1.1. Meč s garniturou řemení.....	64
6.1.1.1. Meč	64
6.1.1.2. Pochva.....	65
6.1.1.3. Řemení meče – rozbor garnitury.....	65
6.1.1.4. Konstrukce řemení meče	54
6.1.1.5. Souhrnné vyhodnocení.....	55
6.1.2. Sekera.....	56
6.1.3. Ostruhy s garniturou řemení.....	78
6.2. Součásti oděvu, šperky a závěsky.....	87
6.2.1. Garnitura drobného řemení.....	88
6.2.2. Přívěsek s amuletem	91
6.2.3. Gombíky	93
6.2.4. Náušnice.....	99
6.2.5. Kaptorga.....	101
6.2.6. Kovové korály.....	104
6.2.7. Skleněné korálky.....	106
6.3. Nádoby	107
6.3.1. Kalich.....	108
6.3.2. Skleněné nádoby (<i>Jiří Košta – Hedvika Sedláčková</i>)	113
6.3.3. Kovová mísa	116
6.3.4. Vědro.....	117
6.4. Nástroje	118
6.4.1. Nůž.....	118

7. ZÁVĚREČNÉ ÚVAHY: CHRONOLOGIE, MÍSTOPIS, INTERPRETACE.....	120
7.1. Datování kolínského hrobu.....	120
7.2. Kolínský knížecí hrob v kontextu soudobého osídlení.....	121
7.2.1. Stav poznání kolínského mikroregionu v raném středověku.....	121
7.2.2. Kolínský hrob a rané středověké osídlení kolínského mikroregionu.....	123
7.2.3. Kolínský knížecí hrob v širších regionálních souvislostech.....	125
7.3. K problému interpretace některých prvků výbavy kolínského hrobu.....	126
7.4. Kolínský knížecí hrob a pohřby nejvyšší elity raně středověkých Čech v kontextu soudobého pohřbívání.....	129
8. PŘÍLOHY.....	135
Příloha 1.....	135
Národní listy, roč. 4, č. 80, z 23. 3. 1864, přetištěno i v: <i>Národ</i> , roč. 1, č. 85, z 24. 3. 1864	
Příloha 2.....	135
V Kolíně dne 18. dubna (Dopis o nalezených starožitnostech), <i>Beseda</i> 1, č. 22, s. 173, z 5. 5. 1864	
Příloha 3.....	136
Dopis F. Beneše J. E. Vocelovi, 27. 5. 1864, Archiv NM, fond Archeologický sbor, karton 2, č. 181	
Příloha 4.....	136
F. Beneš: <i>Archäologische Funde, Mitteilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale</i> 9, 1864, XXXVIII–XXXIX	
Příloha 5.....	137
F. Beneš: Bericht über die am 24. April l. J. bei der Stadt Kolín čáslauer Kreises gemachten wurde. <i>Rukopis</i> , 26. 6. 1864, Literární archiv Památníku národního písemnictví, fond F. Beneš, kart. 4, č. 172/35	
Příloha 6.....	137
J. Šafránek: O pohřebišti a podobě kněze Prokopa Velikého. Na základě nálezů starožitností kolínských, za příležitosti odhalení Prokopova pomníku na Lipanech vykládá Jan Šafránek. Pardubice 1881	
Příloha 7.....	139
F. Potůček: Paměti královského města Kolína, 256–260. Státní okresní archiv Kolín, fond Archiv města Kolína, bez inv. č.	
Příloha 8.....	141
Výpověď Matěje Součka, 14. dubna 1892. <i>Rukopis</i> , materiály komise. Státní okresní archiv Kolín, fond Archiv města Kolína, bez inv. č., sign D XV, č. kartonu 11	
Příloha 9.....	141
Výpověď Jana Kratochvíla, 14. dubna 1892. <i>Rukopis</i> , materiály komise. Státní okresní archiv Kolín, fond Archiv města Kolína, bez inv. č., sign D XV, č. kartonu 11	
Příloha 10.....	141
J. V. Prášek: Archeologický nález Kolínský a otázka hrobu Prokopa Holého, <i>Osvěta</i> XXII, 1892, 740–755	
LITERATURA.....	143
SUMMARY.....	151
TABULKY.....	163